

DATOS IDENTIFICATIVOS

Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural

Materia	Difusión e Socialización do Patrimonio Cultural			
Código	O02M143V01210			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS 3	Sinale OP	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
Profesorado	Ayán Vila, Jorge Miguel Comendador Rey, Beatriz Pilar Vázquez Mato, Martín Xosé			
Correo-e	beacomendador@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	Esta asignatura ten como obxectivo capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio cultural. Su papel básico es dotar al alumno/a de los conocimientos teóricos y metodológicos básicos para esbozar y dirigir proyectos de musealización y diseñar campañas de promoción y difusión del mismo.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B1	Adquirir a capacidade para diferenciar e valorar as diversas expresións do Patrimonio Cultural, coñecer as ferramentas para a súa cuantificación e protección, así como as diferentes perspectivas que abordan a súa xestión.
C1	Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.
C8	Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
C17	(CE4-M4) Adquirir a capacidade para a difusión e divulgación do coñecemento científico e a creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o Patrimonio.
D3	Saber transmitir dun modo claro e sen ambigüidades a un público especializado ou non, resultados procedentes da investigación científica e tecnolóxica ou do ámbito da innovación máis avanzada, así como os fundamentos máis relevantes sobre os que se sustentan.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Dotar ao alumnado dos coñecementos teóricos e metodolóxicos necesarios para esbozar e dirigir proxectos de musealización e deseñar campañas de promoción e difusión do mesmo.	B1 C1 C8 C17

Capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.

A3
C1
D3

Contidos

Tema	
1. Introducción á difusión do PC	1.1 Introdución xeral á materia 1.2 Difusión directa e indirecta. Criterios xerais 1.3 Difusión e/ou socialización
2. Introducción á Interpretación Patrimonial	2.1 Principios, métodos e técnicas 2.2 Patrimonio: posibilidades interpretativas e oportunidades
3. Educación e socialización do Patrimonio. Oportunidades dunha proposta proactiva.	3.1 Educación e socialización 3.2 SocializAcción 3.2 Proxectos de socialización
4. Estudo de casos: experiencias e propostas	Estudo de casos: experiencias e propostas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	0	2
Titoría en grupo	2	0	2
Estudo de casos/análises de situacións	0	24	24
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	15	15
Estudos/actividades previos	0	10	10
Prácticas autónomas a través de TIC	0	4	4
Traballos tutelados	0	15	15
Probas de tipo test	0	1	1
Traballos e proxectos	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión encamiñada a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a asignatura: os contados teóricos e os materias dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e as probas de aviación.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Participación de poñentes para a presentación de casos e experiencias.
Titoría en grupo	Sesións que os alumnos/as manteñen co profesorado da materia para asesoramiento, desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun problema ou caso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, diagnosticarlo e adentrarse en procedementos alternativos de solución, para ver a aplicación dos conceptos teóricos á realidade.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas ou exercicios a partir do planteamiento de lecturas obrigatorias e dunha serie de cuestións orientativas planteadas polo profesor a través de medios telemáticos.
Estudos/actividades previos	Traballo autónomo do alumno mediante a preparación de lecturas e actividades diversas.
Prácticas autónomas a través de TIC	Outras actividades de forma autónoma a través de medios telemáticos (chats, debates, wikis, etc..)
Traballos tutelados	O estudante desenvolve e presenta os resultados obtidos sobre o proceso de interpretación e novos modos de xestión patrimonial. O alumno/a debe realizar de forma autónoma unha parte da análise e participar nun entorno colaborativo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas.
Estudo de casos/análises de situacións	A atención personalizada realizarase fundamentalmente a través do foro da materia. De ser necesario utilizaranse tamén titorías online, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Probas	Descrición

Traballos e proxectos	A atención personalizada consistirá na orientación sobre metodoloxía, redacción e presentación formal dos traballos sobre o ben cultural elixido polo estudante. A atención farase mediante titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Ao longo do curso o profesorado manterá relación directa co alumnado co obxecto de titorizar e resolver dúbidas, mantendo interacción en tempo real mediante a través das titorías online, os foros da plataforma Moodle, a sala virtual da plataforma e-meeting e o correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas de tipo test	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con distintas alternativas de resposta. Dotar ao alumnado dos coñecementos teóricos e metodolóxicos necesarios para esbozar e dirixir proxectos de musealización e diseñar campañas de promoción e difusión do mesmo.	20	B1 C8
Traballos e proxectos	Traballos e proxectos orientados a capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.	50	C1 D3 C17
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valorarase a participación activa nas distintas actividades por medios telemáticos de cara a capacitar ao alumnado para a difusión e divulgación de coñecemento científico e creación de mensaxes con fins de sensibilización social sobre o patrimonio.	30	A3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requiridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFIA

Calaf, R. *Didáctica del Patrimonio: epistemología, metodología y estudio de casos*. Gijón. Trea. 2008 .

Fontal Merillas, O (coord.) *La educación patrimonial: del patrimonio a las personas*. Barcelona. Trea. 2013

López Mechero-Bendicho, V.M. *Manual para la puesta en valor del patrimonio arqueológico al aire libre*. Barcelona Trea 2012

Rico, J.C. *Manual práctico de museología, museografía y técnicas expositivas* . Madrid. Sílex. 2006.

Santacana, J., Serrat, N.(coords.). *Museografía didáctica*. Barcelona. Ariel. 2005.

Morales, J. *Guía práctica para la interpretación del patrimonio: el arte de acercar el legado natural y cultural al público visitante*. Sevilla. Junta de Andalucía, Consejería de Cultura. 2001.

BIBLIOGRAFÍA ESPECÍFICA

Almansa, J. (Ed.), *El futuro de la Arqueología en España*. Madrid. JAS Arqueología S.L.

Almansa Sánchez, J. (ed.) 2014. *Arqueología Pública en España*. Madrid. JAS Arqueología.

Alonso, L. *Museología y museografía*. Barcelona. Ediciones del Serbal. 1999.

Alonso, L., García, I. *Diseño de exposiciones: concepto, instalación y montaje*. Madrid. Alianza. 1999

Ayán Vila, X. e Gago, M. *Herdeiros polaforza. Patrimonio cultural, poder e sociedade na Galicia do século XXI* . Ames (A

Coruña). 2.0 Editora. 2012

Ayán Vila, X., González Veiga, M., Rodríguez Martínez, R. M. *Más allá de la Arqueología Pública: arqueología, democracia y comunidad en el yacimiento multivocal de A Lanzada (Sanxenxo, Pontevedra)*. 2011 <http://digital.csic.es/handle/10261/34401>

Brochu, L., Merriman, T. *Interpretación personal: conectando su audiencia con los recursos patrimoniales*. Fort Collins-Colorado. Inter Press. 2003

García Blanco, A. *La exposición, un medio de comunicación*. Madrid. Akal. 1999.

Walid Sbeinati, S., Pulido Royo, J. 2014. Socialización del patrimonio, patrimonio expandido y contextualización de la cultura. <http://pendientedemigracion.ucm.es/info/arqueoweb/pdf/15/Walid-Pulido.pdf>

VV.AA. *III Congreso sobre Musealización de Yacimientos Arqueológicos: de la excavación al público, procesos de decisión y creación de nuevos recursos*. Ayto. de Zaragoza. Institución Fernando el Católico.

VV.AA. *Actas I Congreso de Educación y Socialización en el Medio Rural (SOPA 13)*. Revista Tejuelo, nº 19. Junta de Extremadura 2014. <http://iesgtballester.juntaextremadura.net/web/profesores/tejuelo/vinculos/articulos/r19/n19completo.pdf>

VV.AA. *Actas JIA 2014. Arqueologías Sociales, Arqueologías en Sociedad*. 2014 (no prelo)

VV.AA. *I Congreso Internacional de Arqueología e Informática Gráfica, Sevilla 2009. Patrimonio e Innovación, Arqueológica 2.0*

<http://www.arqueologiavirtual.com/indexesp.html>

LINKs

Archaeoguide <http://archeoguide.intranet.gr>

Asociación para la Interpretación del Patrimonio <http://www.interpretaciondelpatrimonio.com/>

Galicia Dixital <http://galiciadixital.xunta.es/gl>

Sociedad Española de Arqueología Virtual <http://www.arqueologiavirtual.com/seav/index.html>

Observatorio de Interpretación Patrimonial en España <http://www.oepe.es>

SOPA 14 II Congreso de Educación y Socialización del Patrimonio en el Medio Rural <http://sopa14.redsopa.org/>

Red SOPA Congreso de Educación y Socialización del Patrimonio en el Medio Rural <http://redsopa.org>

Revista La Linde <http://www.lalindearqueologia.com/>

Coa finalidade de complementar a actividade docente, aportaranse diversos recursos (materiais audiovisuais, documentos, enlaces, etc) a través da plataforma de teledocencia.

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévese a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.
